

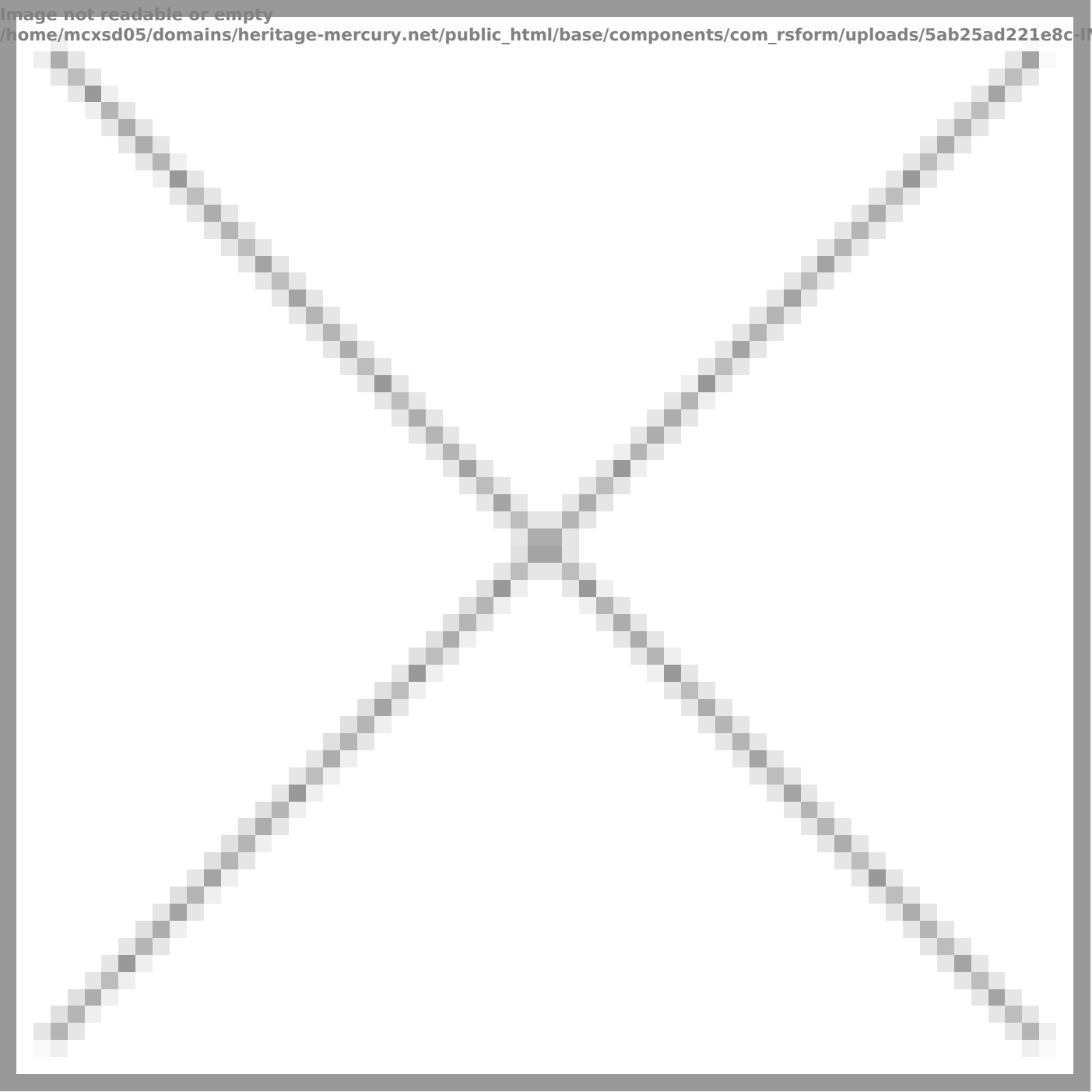
Ime predmeta 1	Dienstordnung für das Arbeiter-Personale der k. k. Bergdirection in Idria, 1902
Ime predmeta 2	/
ID številka / EŠD	002.458.Idrija
Upravljavec	Mestni muzej Idrija, Prelovčeva 9, 5280 Idrija
Lastništvo	Javno
Lastnik	Občina Idrija, Mestni trg 1, 5280 Idrija
ID številka / EŠD	Strokovna knjižnica Mestnega muzeja Idrija, M-680
Klasifikacija dediščine	Rudnik, Vsakdanje življenje

OPIS

Kratek opis	Knjižica manjšega formata v trdi vezavi. Platnici sta oranžne barve. Naslov na naslovnici je izpisan znotraj črnega, v vogalih stiliziranega okvirja: Dienstordnung für das Arbeiter-Personale der k. k. Bergdirection in Idria. Pod naslovom je državni simbol avstrijskega dvoglavega orla. Izdaja je samo v nemškem jeziku in je bila kot samostojna tiskovina izdana sočasno s slovensko različico (M-73). Publikacija obsega 24 strani. Natisnjena je bila v tiskarni R. Šeber v Postojni. Nastal je s privolitvijo ministrstva za kmetijstvo kot višjega uradnega telesa erarnih rudnikov. Službeni red obsega 33 členov. Vsebina obsega tri sklope: splošna določila, posebna določila ter kazenska določila. Nastal je s privolitvijo ministrstva za kmetijstvo kot višjega uradnega telesa erarnih rudnikov.
--------------------	--

Mere	Dolžina 19,8 cm, širina 13,9 cm, višina 0,3 cm.
Materiali	Papir, karton.
Datacija	1902
Avtor / Proizvajalec	Cesarsko kraljeva rudniška direkcija v Idriji (Schmid), potrdil pa ga je Revirni rudarski urad v Ljubljani (Dr. Horiak, 31. 12. 1903).

Slikovne priloge

Prvotna raba

Pravna razmerja, ki so urejala dolžnosti in pravice rudarjev v rudarskem sodstvu in rudarstvu, so se zaradi posebnih in nevarnih okoliščin dela znotraj industrijskih panog oblikovala že v visokem srednjem veku. Za rudnik v Idriji so v preteklih stoletjih veljali sledeči rudarski redi: Maksimilijanov (1517), Ferdinandov (1553), Karlov rudarski red za Goriško in Kranjsko (1577), Karlov rudarski red za Idrijo (6. 4. 1580) in Državni rudarski zakon (23. 4. 1854). Tehnološki in družbeni napredek ter politične razmere niso več dopuščali zgolj uradnih razglasov objavljenih v prizivnici. Rudniška uprava v Idriji je zato, od 70. let 19. stoletja dalje, začela izdajati tiskane službene rede za vse delavce rudnika: zaposlene v jami, žgalnici, cinobrarni, pomožnih obratih, administraciji in upravi. Vsebina je obsegala: splošna določila glede oblik zaposlovanja, obsega in načina dela za delavce in paznike ter kazenska določila za primere različnih kršitev. Pravna razmerja med rudarji in državo v mlajših izdajah rudarskega reda izražajo tudi postopno naraščanje socialnih pravic rudarjev.

Sedanja raba

Knjižica se ohranja, varuje in prezentira kot pomembna dediščina rudarjenja v Idriji z izjemnimi univerzalnimi vrednotami. Vodena je v zbirki knjižničnega gradiva (v analogni in digitalni obliki). Na voljo je za uporabo raziskovalcem in širši zainteresirani javnosti. Mogoče jo je uporabiti za promocijo dediščine živega srebra. Rudarski redi omogočajo vpogled v pravna razmerja, dolžnosti in pravice ter tudi socialni položaj vseh delavce idrijskega Rudnika živega srebra. Zaradi dvojezične izdaje v nemščini in slovenščini rudarski red ponuja tudi zanimiv vpogled v razvoj slovenskega strokovnega rudarskega izrazoslovja.

Prvotna lokacija

Cesarsko kraljeva rudniška direkcija v Idriji.

Sedanja lokacija

Strokovna knjižnica Mestnega muzeja Idrija.

STANJE OHRANJENOSTI

Zgodovina opravljenih posegov	Knjižica je dobro ohranjena. Dodatni posegi niso potrebni. Varovanje v prostoru je urejeno.
--------------------------------------	---

Sedanje stanje	dobro
-----------------------	-------

Potrebni ukrepi	Redno obdobjno vzdrževanje.
------------------------	-----------------------------

DOKUMENTACIJA

Naslov / zbirka / povezave itd., kjer so dostopne podrobnejše informacije	- Inventarna knjiga za knjižnico Mestnega muzeja Idrija.
--	--

Izpolnjevalec	Mestni muzej Idrija
----------------------	---------------------

Izpolnjeval je	Miha Kosmač
-----------------------	-------------

Datum objave	20. 3. 2018
---------------------	-------------

Datum urejanja	Never
-----------------------	-------
